DISPUTATIO JURIDICA
DE
ALIMENTIS,

Quam

SS. TRIADE ADJUVANTE,

PRAESIDE

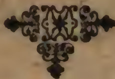
VIRO NOBILISSIMO, AMPLISSIMO,
CONSULTISSIMO & EXCELLENTISSIMO
DN. JOHANNE MELCHIORE Sachs/
J.U.D. ET IN INCLUTA ARGENTORATENSIUM
Universitate Institutionum Imperialium Professore Celeberrimo, Patrono, Præceptore ac Promotore suo ætatem devenerando,

Solenni disquisitioni subjicit

CAROLUS LUDOVICUS MIEGIUS,
Argentoratensis,

Ad diem [illegible] *Aprilis.*

Horâ locoque consuetis.

ARGENTORATI,
Typis FRIDERICI SPOOR.
ANNO M. DC. LX.

SERENISSIMO AC POTENTISSIMO

PRINCIPI ET DOMINO,

DOMINO

CAROLO LUDOVICO

D. G. Comiti Palatino ad Rhenum, Sac. Rom. Imp. Electori & Archi-Thesaurario, Bavariæ Duci, &c.

Domino suo Clementissimo.

Serenissime Princeps Elector, Domine Clementissime:

QUi conatuum meorum in Juris Civilis studio primitias dedicarem, non diu multumq́; mihi fuit circumspiciendum. Cujus enim memoria se mihi offerre poterat citius, quàm illius, pro cujus perpetuâ salute & ncolumitate, ut quotidiè DEUM immortalem preibus meis invocem, ipsa me jubet pietas. Tanta nim extitit, Serenissime Princeps Elector, Domine Clementissime, jam inde à seculo ferè à Serenissimis Antecessoribus, Avo & Parente Tuo, gloriosæ memoriæ Principibus in Pro-Avum, Avum & præcipuè dilectissimum Parentem meum, Clementia & Benignitas, ut cœlo, unde omnia bona dimanant, meritò eam adscribere, proq; eâ DEO immortali, umq; imitantibus optimis Principibus gratias devoto

voto animo agere debeamus. Quicquid autem ego, divino adjutus auxilio, in optimarum artium, hocq; Jurisprudentiæ studio industriâ meâ consequar, quæcunq; ea nanciscentur incrementa, id omne Serenitati Tuæ feram acceptum, utq; iis S. T. humilimè inservire possim, maximo adnitar opere. Sed memor me ad Principem scribere, calamum hîc sisto, cùm laudibus Tuis cogitandis, nedum dignâ commemoratione deprædicandis tenuitas mea longè impar sit; Illæ verò in omni genere ita emineant, ut etiam felicissima & eloquentissima seculi nostri ingenia possint fatigare. DEUS T. O. M. Te Serenissime Princeps, totius Imperii, Patriæq; bono diutissimè semperq; incolumem conservet. Dabam Argentinæ 6. Aprilis Ann. 1660.

Serenitatis Tuæ Electoralis

devotissimâ fide

addictissimus cliens

Carolus Ludovicus Miegius.

I. N. D. N. J. C.

DE ALIMENTIS.

Thesis I.

CUm verba priùs nosse oporteat, quàm res, *arg. l. 1. ff. de l. & I. l. 1 ff. de furt.* meritò ab ipso Alimentorum vocabulo Disputationis nostræ initium facimus. Derivatur autem vox Alimentorum ab alendo, quod iis ...rpus humanum alatur, & vita sustentetur: Et accipitur vel generaliter & latè, vel specialiter & strictè. In generali significa...one sub se comprehendit, quæcunque ad vitæ humanæ sustentationem sunt necessaria, puta cibaria, seu cibum & potum, ve...es, stramentum seu lectum, habitationem, & quæ sunt ejus ge...eris, imò & aquam, in iis scil. locis, ubi aqua vendi solet, *l. 1. l. 6.* ...14. § *fin. l. fin. ff. de alim. leg. l. 43. 44. 45. 234. §. 2. ff. de V. S.* We...mb. *in parat. ad tit. ff. de agn. & al. lib. n. 4.* Mynſ. *cent. 3. obſ.* ... Pac. *in Iſagog. d. t. n. 1.* Richter. *part. 2. deciſ. 78. n. 23. f. 271.* ... Petr. Surd. *tr. de alim. tit. 4. q. 1. 2. 3. 4. & 7.* Hahn. ad Wesemb. ...*t. de alim. leg. n. 1.* Scip. Gent. *libr. ſingul. de alim. ad orat. D. Mar-* ...*cap. 2. & 28.* Strictè verò sumptum Alimentorum vocabulum ...solùm denotat, quæ ad cibum quotidianum pertinent; Et eâ ...gnificatione nec habitatio, nec vestis, nec alia ejusmodi conti...entur, *l. 21. ff. de alim. leg.* potus tamen non excluditur, *l. 19. §. 12.* ... *de aur. arg. leg.*

II.

Alimenta in genere considerata, multis quoque aliis nomi...bus veniunt, veluti victûs, *l. fin. ff. de alim. leg. l. 43. & 44. de V. S.* ...tæ, *l. 234. §. fin. eod.* alimoniorum, *l. 4. ff. de agnoſc. & al. lib. l. 73.*

 §. 1. ff.

§.1.*ff. de jur. dot.* vel alimoniæ, *cap. 2. in fin. de præbend. c. 70. cau.* 12. *q.* 2. *c.* 22. *c.* 22. *q.* 4. necessarii, vel subsidii, vel sustentationis vitæ, *l.5.* C. *de patr. pot. cap.* 11. *dist.* 31. ut & verbo nutriendi & educandi, *l. fin. ff. de alim. leg.* Corn. *consil.* 45. *n.* 4. Hahn. ad Wes. *loco supr. alleg.* Iohan. Bapt. Pont. *tr. de alim. c.* 9. *n.* 20. 21. & 22. Strictè verò sumpta Alimenta Cibariorum & Diariorum nomine veniunt, *l. Diariis* 21. *ff. de alim. leg.*

III.

Post definitionem nominis sequitur definitio rei; Videntur autem commodissimè Alimenta ita describi posse, quòd sint omnes res ad victum quotidianum sive vitæ humanæ sustentationem & conservationem necessariæ, certis quibusdam personis præstandæ. Et dividuntur in publica & privata; Publica sunt, quæ à publicis personis publicè præstantur, qualia olim fuêre, quæ Numa Vestalibus de publico statuit, Liv. *lib.* 1. *c.* 20. ut &, quæ Christiani Principes ex vectigalibus suis detracta sustentandis Ecclesiarum Ministris publicè addixêre, quæ ipsa deinceps confirmavêre Imperatores Valentinianus & Marcianus in *l.* 12. §. *fin.* C. *de SS. Eccles.* Plura alimentorum publicorum exempla vid. apud Gothofr. *in not. ad d. l.* 12. *lit. f.* Scip. Gent. *de alim. c.* 1. Privata sunt, quæ à personis privatis de privato cujusque patrimonio alicui constituuntur; Et sunt vel testamentaria vel legitima: illa ex hominis, hæc ex legis dispositione debentur. De his primo loco agendum.

IV.

Inprimis itaque parentes suos tenentur alere liberos, de jure Naturali, Gentium & Civili. Educatio enim Iuris Naturalis esse dicitur, *pr. Inst. de I.* N. G. & C. *l.* 1. §. 3. *ff. de I. & I. cap. Jus naturale. dist.* 1. *l. un.* § 5. *vers. sileat.* C. *de rei uxor. act. l. ult.* §. 5. *vers. cùm enim.* C. *de bon. quæ lib.* Et descendit hæc obligatio ex æquitate, charitateq; sanguinis, *l.* 5. §. 2. *ff. de agn. & alend. lib.* De Jure Gentium quoq; hanc obligationem procedere dubium non est, cùm apud omnes gentes hoc receptum sit: de Iure Civili liberos à parentibus alendos esse, satis ostendunt *l.* 5. *pr. & passim in* §§. *seqq.*

&c. ff. de agn. & al. lib. l. 3. & 4. C. de alend. lib. ac par. Imò cogi po-
eſt hoc jure pater officio judicis ad liberos pro modo facultatum
lendos, l. 5. §. 7. & 10. ff. de agn. lib. l. fin. C. de al. lib. ut ita ratione
nſtinctus liberorum educatio ſit Iuris Naturalis, ratione neceſſi-
atis verò Iuris Civilis. vid. Hug. Grot. de I. B. ac P. lib. 2. cap. 7. n. 4.

V.

Et principaliter quidem pater liberos alere tenetur, cùm,
ti dictum, cogi ad hoc poſſit officio Iudicis, Tenetur autem ſta-
im à die partus, quamvis plures ſint in contrarium moti, l. 9. C.
e patr. pot. & præcipuè Scip. Gent. de ſecund. nupt. cap. 4. pag. 21.
ùm tamen loquatur ſolùm de alimento lactis, quia poſt trien-
ium infantes ablactabantur, 2. Mach. 7. Gothofr. in d. l. 9. verb.
rimo. vid. Hahn. ad Weſ. tit. de agn. & al. lib. n. 4. Quòd ſi pa-
er non ſit, vel inhabilis ſit ad alendum, puta ob egeſtatem, mater
lere tenebitur, l. 5. §. 1. & 4. ff. de agn. lib. Auth. ſi pater. C. divort.
ct. apud quem lib. mor. vel educ. deb. cùm obligatio alendi ma-
imè ex charitate ſanguinis oriatur, l. 5. §. 2. ff. de agn. lib.

VI.

Non ſolùm autem primi, ſed & ſecundi & ulterioris gra-
us liberi alendi ſunt, l. ult. §. ipſum. C. de bon. quæ lib. l. 5. §. 5. l. 8. ff.
e agn. lib. Pacius in Iſagog. ad tit. C. de al. lib. ac par. n. 1. quin &
mancipati, l. 5. §. 1. ff. de agn. lib. & adoptivi, per l. onera. pen. ff.
e Adopt Surd. tr. de alim. t. 1. q. 2. n. 6. & qui per mulieres ex no-
is veniunt, ſi aliunde ali non poſſunt, l. pen. ff. de agn. lib. Hugo
rot. de I. B. ac P. lib. 2. cap. 7. n. 4. in fin. Et naturales legitimati,
urd. d. tr. t. 1. q. 8. per tot. Et naturales tantùm, Auth. licet. C. de
at. lib. vid. C. I. A. lib. 25. tit. 3. th. 8.

VII.

Sed quid de ſpuriis, adulterinis, inceſtuoſis, & reliquis ex
amnato coitu natis ſentiendum? Et de Iure quidem Civili cer-
am eſt, alimenta illis non deberi, Auth. licet. C. de nat. lib. Auth.
x complexu C. de inceſt. & inut. nupt. Nov. 74 cap. ult. Nov. 89. cap.
lt. cap. per venerabilem. extr. qui fil. ſint legit. De Iure verò Na-

 turali

turali & Canonico alendi omninò sunt, *cap. cum haberet. extr. de eo, qui dux. in matrim. quam poll. per adult. ibiq. comm. Canonistæ,* Rittershus. *de different. Iur. Civ. & Can. lib. 2. cap. 7. & in exposit. Novell. part. 4. cap. 2. n. 21. & 27. & part. 7. cap. 8. n. 5.* Hug. Grot. *de I. B. & P. lib. 2. cap. 7. n. 4. pag. m.* 177. Gail. 2. *observ.* 88. *num.* 4. cùm Iure naturali nulla inter legitimos & naturales sit differentia, *Nov. 89. cap. 9. v. sicut.* & ne incestus quidem eo jure committatur. Et hæc ipsa sententia ex æquitate naturali & Canonicâ profluens neglecto Iuris Civ. rigore in praxi quoque servatur, teste Aretino *in l. 1. col. 5. ff. sol. matr.* Statutisque quorundam Principum & Rerumpubl. confirmata est, imprimis Electoralis Palatinatus Constitutione, *part. 4. tit. 6.* Von erbung derer / so von gemeinen weibern / oder verdampter vermischung gebohren / ibi, doch soll ihnen auß natürlicher mitleidung unterhaltung und nahrung gereicht werden / cui concordat Reformatio Norica, *l. 9. tit.* 34. ibi, Doch soll ihnen die Leibs Nahrung / damit sie erzogen werden mögen / folgen und gereicht werden ꝛc. quam ipsam sententiam ideò quoque amplecti non dubitamus, quia in casibus peccatum & conscientiam concernentibus Iuris Canonici dispositio obtinet: negare autem liberis alimenta, mortale peccatum est, *per l. 4. ff. de agn. & al. lib.*

VIII.

Filius quoque relegatus & bannitus à patre alendus est, *arg. l. 73. §. 1. ff. de jur. dot. Nov. 12. cap. 2. l. 8. & 10. ff. de cap. min.* Lex enim civilis non tollit jura naturalia, *§. ult. Inst. de legit. agnat. tut.* nec bannitus ea perdit, quæ sunt Iuris Gentium, *l. 17. §. 1. ff. de pœn.* nisi tamen filius ideò bannitus fuisset, quòd contra patriam venisset, juxta Surd. *d. tr. de alim. t. 1. q. 3. n. 21.* Filium item orthodoxum pater hæreticus, Iudæus vel infidelis alere tenetur, *l. 19. §. 1. C. de hæret. cap. Iudæi. 5. extr. de Iudæis, cap. 14. dist. 30.*

IX.

Non solùm autem filii jam nati alendi sunt, sed & in utero existentes, cùm in favorabilibus pro jam natis habeantur, *l. 7. ff. de stat. hom.* licet sint posthumi; Eo enim quoque casu venter prægnans alendus est ex hæreditate defuncti, *l. 1. §. 15. & 19. ff. de*

ventr.

ventr. in possess. mitt. licet mater sit dives, *l. 5. pr. eod.* Nec solùm filiis carnalibus, sed & spiritualibus alimenta debentur, in subsidium scil. si nec parentes, nec alios conjunctos consanguineos habeant, referente Bald. *in Auth. nisi rogati. C. ad SCt. Trebell.*

X.

Sicuti autem filii, ita & filiæ alendæ, & nubiles jam factæ dotandæ sunt, cùm alimentorum loco dos succedat, Surd. *t. 1. q. 10. n. 9. & 19.* & inservire debeat oneribus matrimonii, *l. 20. C. de jur. dot. l. 22. §. 8. ff. Sol. matr. l. Assiduis 12. in pr. C. qui pot. in pign.* Hinc si pater inops sit, mater filiam dotare debet, *arg. l. neq; mater. 14. C. de jur. dot.* Talis autem dos præstari debet, quæ non excedat quantitatem alimentorum, aliàs revocari potest, Surd. *d. q. 10. n. 15.* Avus quoque paternus nepoti alimenta subministrare debet, *l. pen. ff. de lib. agnosc. Arg. l. 201. ff. de V. S.* & dotare neptem ex filio, *l. 19. ff. de rit. nupt. l. 6. de collat. l. 7. §. fin. & l. seq. ff. de in rem vers.* Quod & in proavo & aviâ paternâ locum habet, ut & in avo materno, deficientibus ceteris, *l. pen. ff. de agnosc. & alend. lib.*

XI.

Quod de alimentis à parentibus liberis præstandis dictum est, adeò procedit, ut nec statuto contrarium disponi possit, juxta Cynum, *in l. sancimus. C. de Nupt.* Hartm. Hartm. *tit. 37. obs. 3. n. 15.* Gail. *lib. 2. observ. 122. num. 14. & seqq.* Quæ enim Iuris Naturalis sunt, prohiberi aut tolli non possunt, *§. 11. Inst. de I. N. G. & C. §. fin. Inst. de legit. agnat. tut.* Nec consuetudine introduci, cùm rationem naturalem vincere nequeat, & omnis consuetudo irrationabilis nullarum sit virium, *l. 2. C. quæ sit long. consuet.* Ampliss. Dn. D. Bicc. *in Præloq. Aur. th. 45.* Nec pacto effici, cùm pactum contra Ius Naturale & bonos mores non valeat, *l. 34. ff. de pact. l. 14. §. 1. ff. Sol. matrim.* Nec voluntate Principis in contrarium nitentis, cùm non sit solutus dictamine naturalis rationis. Vasq *lib. 1. illustr. controvers. cap. 26. n. 2.* Cothmann. *Respons. 15. n. 28. vol. 4.* Curt. Iun. *Consil. 170. n. 22.* Mantic. *de tacit. & ambig. convent. lib. 23. tit. 1. n. 31.* Nec denique Renunciatione licet juratò à patre factâ, *cap. 12. extr. de jurejur.* Hartman.

 d. obs.

d. obs. 3. n. 12. in fin. 13. 16. & seq. Gail. *d. obs. 122. num.* 14. cùm Iuramentum non debeat esse iniquitatis vinculum, *cap. 1. de jurejur. in 6.* nec obligatorium sit contra bonos mores juramentum, *cap. non est obligatorium. de Reg. Iur. in 6. cap. 3. vers. Caterùm. de elect. in 6. cap. 2. de reb. Eccles. non alien. in 6. cap. 18. extr. de Iurejur.*

XII.

Hactenus de alimentis, quæ liberis à parentibus debentur constante matrimonio; Sequitur ut videamus, soluto matrimonio apud quem & cujus impensis liberi educandi sint; Et hîc quidem distinctè procedendum; Solvitur enim matrimonium vel morte vel divortio; Si divortio solutum fuerit matrimonium, arbitrio judicis committendum est, utrum apud patrem, an verò apud matrem liberi educari debeant, *l. unic. C. divort. fact. apud quem lib. mor. vel educ. deb. l. 3. C. de alend. lib. ac par.* Novissimè verò Iustinianus constituit, ut divortio patris culpâ facto, & matre ad secundas nuptias non transeunte, impensis patris apud matrem liberi alantur; sin autem mater causam divortio dederit, apud patrem alantur impensis matris, *Nov. 117. cap. 7. Auth. si pater. C. divort. fact. apud quem lib. mor. vel educ. deb.* Pac. *in Isagog. ad eund. tit.* Scip. Gent. *de secund. nupt. c. 4. pag. 22.* Besold. *consil. 110. n. 202. & seqq.* Quod si bonâ gratiâ matrimonium fuerit solutum, tunc ea parentum persona, quæ usumfructum habet lucri nuptialis, ex eo liberos alere tenetur, *Nov. 98. cap. 2. §. 1.* Et hæc obtinent, si divortio matrimonium fuerit solutum; Si verò morte illa ipsa solutio contigerit, & mater ad secunda vota non transierit, apud eam patris ex bonis liberi alentur, dummodò facultates paternæ alimentis sufficiant; Quòd si verò mater iterùm nupserit; liberi apud eam educandi non sunt, *l. 1. C. ub. pup. educ. deb.* Cujus rei ratio redditur in *l. lex quæ. 22. C. de administr. tut.* vid. Scip. Gent. *d. cap. 4. pag. 21. & 22.*

XIII.

Non solum autem alimenta, sed & impensæ in studia vel aliam quamlibet artem liberis à parentibus subministrandæ sunt *arg. l. 6. §. 5. ff. de Carbon. Edict. l. 5. §. 12. ff. de agn. & alend. lib. l. 3.*

§. 5.

.5. & *l.4. ff. ubi pup. educ. deb. l.12. §. 3. ff. de administr. tut. l.2. C. de alim. pup. praest. l.1. C. de infant. expos. l. Macedoniani. 5. C. ad SCt. Macedon.* Mynsing. *cent.3. obs.* 12. Treutl. *vol.1. disp. 19. th. 13. lit. b.* Wesemb. *in parat. ff. de collat. dot. n.3.* C.I.A. *lib. 25. tit. 3. th.8. pag.m.132. propè fin.* cùm hæc impensa sit quodammodò æs alienum, *l.50. ff. fam. herciscibiq;* Dd. Quod adeò verum, ut si pater sumptus filio denegaverit, ad honestam aliquam artem, studia inprimis liberalia addiscenda, eidem quoque, licet senio confecto & inopiâ laboranti alimenta à filio non deberi communiter Dd. statuant, secundum Ias. *in l.132. n.33. ff. de V.O.* quod ipsum solenni olim lege sancitum fuisse testis est Plutarchus *in vita Solon. fol.6.* quem citat Ias. *loco supr. alleg.* Vid. Petr. Surd. *tr. de alim. tit. 7. q.14. n.35.* Scip. Gent. *de bon. matern. cap. 12. pag. 61. & 62.*

XIV.

Debentur autem illæ ipsæ impensæ ita efficaciter, ut nec in collationem veniant, nisi constet patrem expendisse animo credendi, *l.50. ff. fam. hercisc.* Hahn. ad Wesemb. *tit. fam. hercisc. n.5.* Treutl. *vol.1. disp.19. th.13.* Wesemb. *in parat. ff. de collat. dot. n.3.* Ampliss. Dn. D. Bicc. *in Aur. sect. 3. thes. 139. n.4. lit. y.* vid. etiam Carpzov. *I.F.p.3. const.11. def.17.18.19. & seqq.* & Schneidevv. *in §. quadam. 20. Inst. de Act. n.42. & seqq.* Neque etiam negotiorum gestorum actione possint repeti, nisi de animo repetendi, vel per expressam protestationem, vel alio quovis modo certò constet, *l.15. C. de neg. gest.* cùm regulariter præsumptio sit, pietatis intuitu illas ipsas impensas esse præstitas, *l. alimenta. 11. C. de neg. gest.* Scip. Gent. *de secund. nupt. cap.4. pag. 21. & 22.* ejusmodi autem impensæ non repetantur, *l.32. §.2. ff. de condict. indeb.* Dd. *in l. 11. & 13. C. de neg. gest. l.27. §. 1. l.34. ff. eod. §. fin. Inst. de Oblig. quæ ex quasi contractu nasc.* excepto unico casu, *l.16. C. de Nupt.*

XV.

Hactenus de parentibus naturalibus; nunc de vitrico & noverca agendum. Et vitricus quidem privignos alere non cogitur, per *l.15. C. de neg. gest.* cùm non sit loco parentis, *arg. l.3. C. de furt.* & privigni non habeantur vitrico pro liberis absolutè

considerati, adeoque cesset paterna affectio regulariter; unde & in dubio animo repetendi sumptus factos præsumi dubium non est, quia regulariter, qui pro alio expendit, cùm ex legis vel hominis dispositione ad id non teneatur, animo repetendi expendisse præsumitur, *l.34. ff. de neg. gest.* nisi tamen impensæ vel sint modicæ, vel servitia à privigno perceperit; alioqui repetendi animus ex parte vitrici omninò præsumetur, & tenebitur privignus contrarium probare, de quo vid. Carpzov. *I. F.p.2.Const.* 10. *def.25.26.& 27.* & Garf. *de conj. acq. n.152.* Quod de privigno dictum, in Novercâ quoque obtinet, ex paritate rationis, & facit, quòd nullum inter eos sit jus successionis, *l.3. C.comm. de success.*

XVI.

Diximus de alendis liberis à parentibus, sequitur ut & mutuum liberorum officium perpendamus. Liberi igitur vicissim parentibus egenis alimenta suppeditare debent, *l. 5. pr. & §. 2. ff. de agn.& alend.lib.l.ult. §.5. C. de bon. qua lib. l.5. C. de patr.pot. l.1. & 2. C.de alend.lib.ac par.cap.20. distinct.86.* quod ipsum naturali rationi consentaneum esse dicitur. in *l.5. §.16.ff.de agn.& alim.lib.* quæ docet, benefacienti mutua esse præstanda officia, *arg. l. 25. §.11.ff. de petit. her.* Et eleganter hocce liberorum officium, exprimitur vulgari proverbio ἀντιπελαργεῖν, Wesemb. *in parat. ff. tit. de agnosc.& alend.lib. n.4.* Hug. Grot. *de I. B. ac P. lib. 2. cap. 7. n. 5.* similitudine desumptâ à ciconiâ, quæ fertur à liberis ali, teste Aristot. quem refert Gothofr. *in not. ad l.5. §.1. ff. de agn. & alend. lib. lit. l.* Unde apparet, obligationem alendi parentes æquè proficisci ab ipsâ naturâ, ac patris obligationem ad alendum liberos, *per l. fin. §.5. C.de bon. qua lib.*

XVII.

Hinc etiam ab emancipato filio pater consequi debet alimenta, *l.5.§.1. ibiq. Dd.ff. de agn. & alend.lib. arg. l. 10. ff. de cap. min.* licet impubere, *l.5. §.13. ff. de agn. lib.* qui si recuset, in patriam potestatem revocatur, *l.unic. C. de ingrat. lib.* Petr. Surd. *tr. de alim. t.8. privileg.65. n.5.* quin & patri incestuoso de Iure quoque Civili alimenta præstanda, *Nov.12. cap.2.* Hahn.ad Wesemb.

tit. de

tit. de agn. & alend.lib.n.4.pag.m.277. & bannito *l.73. §. 1. ff. de jur. dot.* facit, quòd filio semper honesta & sancta videri debeat persona patris, *l.9. ff. de obseq. par. & patr. praest.* nisi tamen contra patriam quid fuerit molitus, & ob id bannitus: cùm patriæ plus debeamus, quàm parentibus, *l.35. ff. de Relig. & sumpt. fun. l. pen. ff. de postul. l.2. ff. de l. & l. l.1. §.15. de ventr. in poss. mitt. l.14. pr. ad SCt. Trebell. l.19. §.7. in fin. ff. de captiv. & postlim. rev. l. 14. §. 4. de mun. & hon.* Imò quoque eo casu ne quidem tecto impunè patrem filius excipere potest, mitius tamen punitur, *l.2. ff. de Receptat.* Gothofr. *in not. ad* Nov. 12. *cap. 2. lit. p.*

XVIII.

Similiter debentur alimenta patri, qui fideicommissum filio sub conditione relictum, dolo malo dissipans, rescripto Imperatoris omne ejusdem fideicommissi emolumentum amisit. Eo enim casu nihilominus propter reverentiam paternam alimenta ei à filio ex reditu vel fructibus ejus fideicommissi præstanda sunt, *l. Imperator. 50. in fin. ff. ad SCt. Trebell.* Scip. Gent. *de bon. mat. cap. 12. pag. 61. in pr.*

XIX.

Mortuo parente heredes ejus liberos tenentur alere, & econtrà mortuo filio heredes ejus patrem alere debent, *arg. l.5. §.17. ff. de agn. & alend. lib.* in casu scil. summæ egestatis, *d. l.5.* Summa autem egestas est, quando quis non habet de proprio, nec potest vivere ex industriâ, & non extat persona, quæ de jure compelli possit ad præstandum alimenta, Surd. *t.1. q.54. n.16.* Sic & fiscus de bonis confiscatis alere tenetur liberos condemnati, *arg. l.2. C. ad L. Iul. de vi publ. l.5. §.17. ff. de agn. & alend. lib.* Non tamen procedit hoc ipsum in filiis condemnati ex crimine læsæ Majestatis, *per l. quisquis. 5. C. ad L. Iul. Majest. c.22. caus. 6. q. 1.* Et hæreseos, *cap. vergentis. 10. extr. de haeret.* nec etiam in filiis natis post condemnationem, vel commissum crimen, Surd. *tit.1. q.31. n.37.*

XX.

Frater quoque, vel soror pauper tàm uterini, quàm consanguinei à fratre, vel sorore divite alimenta capere debent, *l.4. ff. ubi*

 pup.

pup.educ. deb. l.13. §.ult.ff. de administr. tut. l.1. §.2. ff. de tut. & rat. distrah. C. I. A. *lib.25. tit.3. th.10.* Et frater sororem germanam vel consanguineam dotare tenetur, uterinam alere tantùm non dotare, *per l.12. §.3. ff. de administr. tut.* Quin & patruus fratris filio aliunde non habenti alimenta subministrare debet, *arg. Nov. 118. cap.3.* ubi dicitur, in successione filium fratris patris locum ingredi; adeoque sicuti frater, ita & fratris filius alendus erit. Pari modo nepos patruum, avunculum & amitam egenos sustentare debet, *fac. cap.1. de cohabitat. Cleric.*

XXI.

Post parentes & liberos, eorumque successores, ut & cæteros consanguineos, sequitur maritus, qui uxori suæ alimenta subministrare tenetur, *l. pen. ff. ut in possess. legat. l.20. §.2. ff. fam. hercisc. l.21. §.1. de donat. int. vir. & uxor. l.22. §.8. solut. matrim.* Treutler. *vol.1. disp.10. th.3. lit.E. & vol.2. disp.6. th.7. lit.K. in fin.* præsertim si dotem receperit, cùm ea servire debeat oneribus matrimonii, *l.20. C. de jur. dot. d.l.22. §.8. sol. matrim. l. Assiduis in pr. C. qui pot. in pign.* unde & oneroso titulo habere dicitur, in *l.19. ff. de O. & A.* Interdum tamen uxori etiam sine dote ductæ alimenta sunt præstanda, *arg. l.28. ff. de relig. & sumpt. fun.* dummodò in obsequio mariti sit, vel culpâ mariti obsequium præstare nequeat, veluti si ob nimiam mariti sævitiam & malam tractationem aufugerit, secesserit, & separationem thori petierit, *cap. ex transmissâ.8. & cap. literæ.13.* ibique Panormit. & alii Canonistæ *extr. de restitut. spol.*

XXII.

Non solùm autem uxorem sanam alere, sed & infirmam, atque ægrotam curare, & medicamentis, aliisque ad recuperandam sanitatem necessariis eidem succurrere maritus tenetur, *l. 22. §.8. ff. sol. matrim.* idque non de dote, sed de proprio, ita ut repetere nequeat, *per l. 13. C. de neg. gest.* Chass. *in Consu. Burg. rub.4. §.9. verb. Et faits funeraux. n.1.2.3. & 4.* Quod si non fecerit maritus, successione uxoris indignus judicatur, cùm per negligentiam & culpam ejus mortua præsumatur, *l.3. ff. de his quæ ut indign.* Rauchb. *p.2, q.20. n.26.*

XXIII.

Hæc de alimentis uxori præstandis constante matrimonio; quod si morte mariti matrimonium fuerit solutum, vidua aliunde non habens ab hæredibus ejus intrà annum luctus, & post illum quoque, si ad secundas nuptias non transeat, alenda est, cum in eodem matrimonio manere videatur, *arg. l. ult. C. de bon. mat.* vid. Scip. Gent. *de secund. nupt. cap. 5.* nisi tamen post annum luctus dotem habeat, vel in morâ eam petendi fuerit: eo enim casu hæredes alere eam non tenentur, Surd, *t. 1. q. 45. n. 1. & 2.* secus si nec dotem, nec aliunde habeat, unde se alat, *id. d. q. num. 11.* tunc enim quarta vel virilis portio bonorum mariti ei debetur, ut exinde alimenta percipiat, *Auth. praterea. C. unde vir. & ux. Nov. 53. cap. 6. Nov. 117. cap. 5.* quæ propterea testamento auferri nequit. Ludvvel, *tr. de ultim. volunt. p. 1. c. 4. pag. 84.*

XXIV.

E contrà quoque marito egeno ex fructibus dotis ab uxore præstanda sunt alimenta, *l. 29. C. de jur. dot. l. 73. § 1. ff. de jur. dot. Dd. in l. 24. ff. sol. matrim.* quòd si non extet dos, vel fructus non sufficiant, de paraphernalibus, vel aliis bonis ab uxore alendus erit, *arg. l. 1. & Auth. seq. C. und. vir. & ux. Nov. 53. cap. 6. l. 22. §. 7. vers. quid enim. ff. sol. matrim.* Treutl. *vol. 2. disp. 6. th. 7. lit. k.* Nec solùm constante matrimonio ab uxore, sed & per mortem soluto eo ab heredibus uxoris maritus alendus est, ex natura correlativorum, & propter reverentiam matrimonii benè transacti, neve in opprobrium uxoris defunctæ mendicare cogatur.

XXV.

Socer quoque nurui alimenta præstare debet, *arg. l. 5. §. 12. ff. de agn. & alend. lib. l. 20. §. 2. ff. fam. bercisc. c. 15. caus. 35. q. 2.* Et vicissim nurus socero, *arg. l. 15. in fin. & l. 16. ff. sol. matrim. d. c. 15.* Sic & gener socerum & socrum alere, & ab his vicissim ali debet, Surd. *t. 1. q. 39. n. 16.*

XXVI.

Hactenus de personis, quibus arcto quodam cognationis vel conjunctionis vinculo alimenta debentur; Sequuntur personæ

ſonæ quædam, quibus ob alias rationes alimenta lege ſunt præſtanda. Et primo quidem loco patroni egentes, eorumque parentes & liberi à libertis alendi ſunt, *l.5.§ 18. & ſeqq. l.ult.ff.de agnoſc.& alend.lib. l.41.ff.l.1. C.de oper.libert.* Hahn.ad Weſemb. *tit. de agnoſc. & alend.lib.n.4.pag.277.* Pac. *in Iſagogic. eod. tit.n.5.* propter arctiſſimum illud vinculum ſcil. quod inter patronum & clientem intercedit, de quo Roſin. *l.1. antiq. Rom. c.16.* Quòd ſi alimenta patrono libertus deneget, cum præſtare illa poſſet, in ſervitutem revocatur, *l.6.§.1.ff. de agnoſc.& alend.lib.c.62.cauſ. 12. q.2. l.2.C. de libert. & eor. lib.* Econtrario quoque liberto pauperi à patrono alimenta ſunt præſtanda, *l.18.ff.de oper.libert.* quod ſi recuſet patronus, perdit jus patronatus, *l.6.pr.ff. de agnoſc. & alend.lib.l.5.§.1.ff. de jur.patron.l.33.ff.de bon.libert.*

XXVII.

Donatarius quoque donatorem egenum alere tenetur, non quidem neceſſitate præcisâ, ſed cauſativâ, quia aliàs donatio revocari poteſt, juxta communem Dd. opinionem, per *l.fin.C. de revoc. donat.* quam tamen, & forſan rectius refutat Ludvvel. *diſp. Inſtit.6. th.10. lit.d.*

XXVIII.

Sic & Dominus feudi à Vaſallo alendus eſt, *arg.2.feud. 6.de forma fidelit.* Rittershuſ. *in partit. feudal. lib.2. c.1. n.40.* Ioh. Garſia *tr. de expenſ. & meliorat.c.12.n.72.& 76. ubi etiã in filium domini emortui extendit.* de reditibus ſc. feudi, non de propriis Vaſalli bonis; Si tamen vaſallus ſit egens, ne quidem de reditibus Dominum feudi alere tenebitur, cùm amor incipiat à ſe ipſo, *arg. l. 6. C. de ſervit. & aquâ.* Et viciſſim vaſallo pauperi Dominus feudi alimenta ſubminiſtrare debet, *per d.tit.6. lib.2.feud.* vid.Surd. *t.1.q.56. n.1.2.3.& 4.* quod & procedit in eo, qui inhabilis factus eſt ad ſerviendum, ſi feudum ſit pingue, & ipſe non habeat aliunde, *1.Feud.6.§.fin.* ſi ſc. ex defectu naturali, non delicto vaſalli inhabilitas proveniat, *per d.text.* ſicuti & Prælatus ſine culpâ depoſitus de fructibus beneficii ali debet, *cap.1. & t.t. extr. de Cler. ægrot. vel debilit.* Quæ omnia locum habent, niſi pactum in Inveſtitura

vestiturâ appositum aliud disponat, Hartm. *tit.* 54. *obs.* 33. Quod autem de alimentis Vasallo præstandis dictum est, eo usque extenditur, ut & in casu extremæ necessitatis invito Domino feudum Vasallus alienare possit, juxta Mynsing. *cent.* 6. *obs.* 30. *in fin.* Rittershus. *in partit. feud. lib.* 2. *c.* 3. *n.* 6. & *c.* 5. *n* 81.

XXIX.

Porrò Primogenitus in Electoratu, Principatu vel Ducatu succedens reliquis fratribus alimenta, quæ ad decoram eorum sustentationem, & vitam pro conditione Principis degendam sufficiant, suppeditare debet, Surd. *de alim. t.* 1. *q.* 27. *n.* 1. vid. Speidel. *in notab. voce* abgefundenen Herren.

XXX.

Similiter subditi Dominum in necessitate constitutum alere tenentur. Si enim pro defensione rerum seu status collectam à subditis Dominus exigere possit, quantò magis ad sustentationem ipsius Domini obligabuntur; Bald. *in l. neminem* C. *de SS. Eccles.* Item Ecclesia patronum summâ egestate laborantem, *cap.* 25. *extr. de jur. patron. can.* 7. *caus.* 10. *q.* 2. Gutier. *de tut. p.* 3. *c.* 20. *n.* 18. ut latè deducit Finckelthaus. *de jur. Patron. Eccles. c.* 1. & *seqq.* juxta communem versiculum,

Patrono debetur honor, onus, utilitasque
Præsentet, præsit, defendat, alatur egenus.

Quòd si universitas aliqua Ecclesiæ patrona sit, non universitas, sed soli universitatis Rectores ab eâ alendi veniunt, Surd. *t.* 1. *q.* 54. *n. ult.*

XXXI.

Et vicissim populo egeno alimenta præstanda à Principe, Republicâ, Civitate vel Rectoribus, *arg. l.* 1. C. *de Episcop. aud. l. Civitatibus.* 122. *in fin. pr. ff. de leg.* 1. Ad evitandam autem ejusmodi paupertatem plurima à Magistratibus circa annonam laudabiliter sancita sunt; Hinc pœna Legis Juliæ de Annonâ statuta adversus eos, qui fecerint, quòd annona carior fiat, *l.* 2. *pr. ff. ad L. Iul. de annonâ.* Hinc monopolia vetita, *l. unic.* C. *de Monopol.* Hinc & præfecti annonæ olim fuêre constituti, & speciales Episcopi pani & cæteris rebus venalibus ad quotidianum victum

ſervientibus propoſiti, *l.18.§.7.ff.de mun.& hon.* quos Galli Commiſſaires des vivres appellant, Gothofr. *in not. ad l.2. in pr. ff. ad l. Iul. de annona, lit. a.* quæ ipſa cura olim ipſis quoque præfectis urbi incubuit, ut ſcilicet juſto pretio caro & annona vendatur, & ita alimentis populus frui poſſit, *l.1.§.11.ff. de offic. præf. urb.* Et Epiſcopis ſeu Miniſtris Verbi injungitur, *l.1. C. de Epiſcop. aud.* Non ſolùm autem præſentem, ſed & futuram populi neceſſitatem reſpicere ſolent optimi Principes & Reſpublicæ; Ideoque horrea publica victualibus munita habent, ex quibus populum in caſu neceſſitatis ſuſtentent.

XXXII.

Milites porrò à Republica alendi ſunt, *l. Milites 31. in fin. C. de Locat. arg. cap.16. extr. de præſcript.* Ratio redditur, *in c. militare.5. cauſ.23. q.1.* Et Advocato provinciam exeunti alimenta debentur, ut & judici, quem quis conducit ad locum aliquem, & delegato ad alium locum ſe transferenti, *arg. l.10.§.9.ff. Mandati.*

XXXIII.

Magiſtri quoque & Præceptores pauperes à diſcipulis ali debent, *arg. l.2.§.47. verſ. Ergò Sabino. ff. de Orig. Iur. cap. 4. extr. de Magiſtr. l.27. ff. de donat. l.12.§.3. ff. de admin. tut. l.1. ibi, ſuos filios C. de excuſat. Artific.* Et alumnus dives alere tenetur nutritorem & nutricem, *arg. l.5.§.13. ff. de agn. & alend. lib.* obligatur enim ad id obligatione Antidorali, quæ alendi neceſſitatem producit, Surd. *t.1. q.52. n.1. & 2. in fin.*

XXXIV.

Equus depoſitus à quonam alendus ſit, quæritur? Et reſpondetur, à deponente, non depoſitario alendum, *arg. l.12. in pr. ff. depoſ.* Idem eſt, ſi equum, vel aliud aliquod animal pignori quis cepiſſet, Dominus enim illud alere tenetur, *l.29.§.7. ff. ad L. Aquil.* Conducens autem operarium non tenetur ei præſtare alimenta, niſi conſuetudine aliud obſervetur, niſi etiam ex merâ liberalitate operas quis promiſerit; Tunc enim naturali ratione alimentorum expenſas præſtare is debet, ad quem uſus hominis pertinet, *l.18.§.2. ff. Commod.* Uſufructuarius quoque alimenta

à lege

à lege debita præstare tenetur, *arg. l. 50. in fin. ff. ad SCt. Trebell. l. fin. §. 4. vers. Hoc procul dubio C. de bon. quæ lib.*

XXXV.

De Infantibus expositis videamus, cujusnam sumptibus illi ipsi alendi sint; Et quidem infantes à tertio patre ignorante vel invito expositos quod attinet, eos si repetere velit pater, impensas in alimentationem & instructionem eorum factas restituere cogitur, *l. 1. C. de infant. expos.* Quòd si ipse pater filium exposuerit, alimenta ab eo non repetentur, unico tamen casu excepto, si scil. pater impediat aut prohibeat, ne filia exposita nubat filio susceptoris, *l. patrem. 16. C. de nupt.* Quod ad infantes expositos, quorum parentes ignorantur, quos Galli vocant Enfans trouuez, illi in publicis hospitalibus, seu Brephotrophiis, quorum fit mentio in *Rubr. C. de Episc. & Cler. l. 19. & 22. in pr. C. de SS. Eccles.* aluntur; cujusmodi loca plurima Lutetiæ constituta sunt, teste Gothofr. *in not. ad Rubr. C. de Episc. & Cler. lit. q.* Quod si talia non extent, solent communitates locorum eos nutricibus publicâ impensâ nutriendos dare, Surd. *t. 1. q. 81. n. 2.*

XXXVI.

Et in genere pauperes omnes alendi sunt. *cap. 8. distinct. 47. cap. 2. dist. 42. cap. 1. dist. 82. cap. 14. distinct. 86. Esai. 58. Luc. 6. & 12. Matth. 25. Ioan. 1. Deut. 15.* non solùm à privatis, sed & à Principibus, seu Magistratibus. In eum finem Ptochotrophia, Xenodochia & orphanotrophia constituta sunt, *Clementin. quia contingit, de Religios. domib.* quorum itidem fit mentio in *Rubr. C. de Episc. & Cler. l. 19. & 22. in pr. C. de SS. Eccles. l. 32. l. 49. §. 3. C. de Episc. & Cler,* vid. Pac. *in Isagogic. in C. eod. tit. n. 19.*

XXXVII.

Tutores quoque pupillis alimenta subministrare tenentur, *l. 3. & passim. t. t. ff. ubi pup. educ. deb. & de alim. ei præst. t. t. C. de alim. pup. præst. l. 6. §. 5. ff. de Carbon. edict.* ut & impensas in studia vel aliam quamlibet artem, *d. l. 6. §. 5. de Carbon. edict. l. 4. ff. ubi pup. educ. deb. l. 3. §. 5. eod. l. 12. §. 3. ff. de administr. & peric. tut. l. 2. C. de alim. pup. præst.* Wesemb. *in parat. ff. ubi pup. educ. deb. n. 3.*

 Præstan-

Præstanda autem sunt pupillo alimenta ad modum à prætore definitum, *l.2.§.1.l.3.§.1.& 4.ff. ubi pup. educ.deb.* ita ut semper aliquid ex reditu supersit, si patrimonium sit amplum. Ideoque non pro cumulo patrimonii alimenta præstabit, sed quantum exhibitioni frugaliter sufficit, cùm aliàs diminuto patrimonio ipsa quoque alimenta minuerentur, *d.l.3.* Gutierrez. *de tut. p.3.c.12. n.7.* Nec solùm ipsum pupillum, sed & matrem pupilli egenam, alere debet, *l.5. §.1. ff. de administr. tut. l. 1. §. præterea. ff. de tut. & rat. distrah.* & sororem, cui etiam mercedes magistrorum exsolvere potest, *l.4. ff. ubi pup. ed. deb.* Quòd si tutor alere pupillum negligat, & copiam sui, ut pupillo alimenta decernantur, non faciat, pupillus quidem in possessionem bonorum ejus mittetur, ipse verò tutor ut suspectus removebitur, *§ 9. Inst. de susp. tut. vel cur. l. fin. ff. ubi pup. educ. deb. d.l.3. §.14. ff. de susp. tut.* Sin autem per mendacium alimenta decerni posse neget, corporaliter punietur, *§.10. Inst. & l.3. §.15. ff. de susp. tut.*

XXXVIII.

Tutor non est alendus de bonis pupilli, *arg. §.6. Inst. de Excus. tut. l.33. §. fin. ff. de administr. tut.* nisi hic sit illustris persona, per tradita Gutierrez. *de tut. & cur. p.3.c.2.n.9.* potest tamen ei salarium ex certa causa à Iudice constitui, *d.l.33. §. fin.* ut & à contutoribus, *l.1. §.6. ff. de tut. & rat. distrah.* nisi tamen malè administret; Eo enim casu nec alimenta nec salarium habere debet, *arg. l.11. C. de annon. & tribut.*

XXXIX.

Hactenus in Thesi vidimus, quibus lege debeantur alimenta; Nunc ἐν ἄρσει dispiciamus, quibus econtrario & quibus ex causis alimenta denegari queant. Et primò in genere notandum, liberis ex iisdem causis alimenta non esse præstanda, ex quibus exhæredari possunt, *gl. in l.5. §.11. in verb. detulerat. ff. de agnosc. & alend. lib.* cùm sint pro mortuis exheredati, Geil. *lib.2. obs.122. n.18.* In specie autem non debentur alimenta filio contra patriam venienti, adeoque hosti patriæ, Surd. *tr. de alim. tit. 7. q.3.* & hæretico, cùm ob hæresin quoque exheredari possit, *Nov. 115. c.3. fac. l.19. in pr. C. de hæretic.* & invito patre extra domum patris habitanti

tanti

tanti, gloss. *in cap. significâsti. extr. de divort.* Item filio aliunde habenti, ex artificio scil. honesto, *l. 5. §. 7. ff. de agn. & alend. lib.* Hahn. ad Wesemb. *d. tit. n. 4. pag. 277. in fin.* Et filiæ in corpus suum peccanti, & luxuriosè viventi, *per dict. Nov. 115. cap 3.* Liberis item cum inhonestâ & indignâ aliquâ personâ matrimonium contrahentibus, Surd. *tit. 1. q. 6. n. 17.* Pater quoque in summâ egestate constitutus liberos alere non tenetur, *l. pen. ff. de agnosc. & alend. lib.* cùm ordinata charitas incipiat à se ipso, *per l. præses. C. de servit. & aq.* Idem obtinet, si bona adventitia pater liberis restituerit, Richter. *p. 1. decis. 18. n. 7. fol. 200.* Sic & matri naturalis obligatio lactandi filium à Iure Civili nonnunquam remittitur, Ioann. Bapt. Pontan. *tr. de alim. cap. 8. n. 2.* si aut infirmitate, aut nobilitate & conditione, aut patriæ consuetudine impediatur, quibus casibus onus alendi ad patrem revertitur, cùm debitum matris in lactando filium sit personale; Quòd si absq. justâ causâ lactare recuset, alii nutrici filius expensis matris lactandus dabitur, Surd. *tit. 7. q. 13. n. 13.*

XL.

Filius itidèm parentem alere non tenetur, ex iisdem causis, ex quibus eum exheredare potest, quæ recensentur *in Nov. 115. c. 4.* Idèm juris est, si pater contra patriam pugnaverit, *d. Nov. 115. c. 3. §. 3. ibi, quæ non sunt adversus Principem vel Remp.* vel læsæ Majestatis reus sit, Gothofr. *in not. ad Nov. 12. cap. 2. lit. p.* vel ipse dives sit, *per l. 5. § 7. ff. de agn. & alend. lib.* vel inopiâ laboret filius, *per l. 6. C. de servit.* Quæ omnia in matre quoque obtinent, Surd. *tit. 7. q. 14. n. ult.*

XLI.

Uxor porrò sine causâ à marito secedens non est alenda. *l. consensu 8. §. 4. C. de Repud.* ut nec uxor adulterium committens, *arg cap. 9. extr. de sponsal. cap. 4. 5. & 8. de divort.* & hæretica, Surd. *tit. 7. q. 21.* Sic nec maritus adulter ab uxore alendus est, *arg. l. 10. §. 1. ff. sol. matr.*

XLII.

Hucusque vidimus dè alimentis lege debitis; Sequitur ut & de iis, quæ hominis dispositione debentur, paucis agamus. De

Legato igitur Alimentorum notandum, ſub eo contineri, quæcunque ad vivendum, tuendum, curandumve corpus humanum neceſſaria ſunt; quæ verò ad diſciplinam & ſtudia pertinent, non item, *l.6. ff. de alim. vel cibar. leg.* nisi aliud teſtator ſenſerit, *l. 7. eod.* niſi etiam jure naturæ aut legis diſpoſitione debeantur, veluti ſi pater legâſſet, Mynſing. *3. obſ.12.* Hahn. ad Weſemb. *tit. de alim. leg. n.1. pag.445.* Pontan. *tr. de alim. cap.17. n.21.* Sed an & pharmaca ſeu Medicamenta alimentis legatis debeantur, quæri ſolet? Conſtat ſanè ex *l. 5. pr. ff. de pen. leg.* pharmaca propriè ad alimenta non pertinere. Idem probari videtur *arg. l. 22. §. 8. ff. ſol. matrim. ibi, & alimenta præſtare, & medicinæ &c.* ubi Baldus ex conjunctione illâ copulativâ, &, argumentatur, legatis alimentis non contineri pharmaca, Gothofr. *in not. ad d.l.22. lit. d.* Pro re tamen & qualitate perſonarum alimentis medicamenta quoque contineri, dubium non eſt, Scip. Gent. *de alim. cap. 2. p. 4. & 5.* quam ipſam quoque opinionem ex Michaele Graſſo communem eſſe dicit Gothofr. *ad fin. pr. l.6. C. de his qui ad Eccleſ. confug.* Quin & in perſonâ nobili Equi, ut & navis & Rheda ſeu Carrocia ſunt pars alimentorum, *arg. l.10. §.9. ff. Mand.*

XLIII.

Modus autem in Legato alimentorum ſtatui debet ex defuncti facultatibus, *l. 22. pr. ff. de alim. leg.* Et ſolvenda ſunt ſecundum dignitatem & qualitatem perſonæ alimentarii, *l.14. ff. de ann. leg. d.l.22. pr. de alim. leg. l.13. in pr. ff. de adm. tut. l.1. §.19. l.4. §.1. ff. de ventr. in poſſ. mitt. l.15. §.2. de uſufr.* & quidem in ſpecie, non in æſtimatione, *l.7. C. de Erogat. milit. ann.* Hahn. ad Weſemb. *tit. de alim. leg. n.2.* ubi duas limitationes adjicit; Inprimis autem habenda eſt ratio voluntatis teſtatoris, & quid is præſtare fuerit ſolitus, *d.l.22. in pr. ff. de alim. leg.* Hahn. ad Weſemb. *eod. tit. n.3.* Non tamen ſemper ipſa alimenta, ſed aliquando ager datur, vel fundus, ex quo quis ſe alat, *l.4. l.12. ibiq. Gothofr. l.21. de alim. leg. l.2. §.7. de uſufr. leg.* Fundo autem ad alimenta relicto; ipſa cenſetur relicta proprietas, *l. 4. pr. ff. de alim. leg. l.8. §.15. ff. de Tranſact.* Weſemb. *in parat. ff. de alim. leg. num. 4.* quæ propterea ad heredes quoque tranſit, Surd. *tit. 2. q.1. n. 8.*

XLIV. Et

XLIV.

Et quidem præſtanda ſunt alimenta ex reditibus, acceſſio-
& fructibus patrimonii, non autem ex pretio venditæ pro-
tis, *l.3. §.1.ff. ubi pup. educ. deb. l. pen. pr. ff. de alim. leg. l.1. §.
ventr. in poſſ. mitt. l.50. in fin. ff. ad Trebell.* Hinc ſi alimenta
ſint ex certâ pecuniâ, illa ipſa poni debet penes Mercato-
honeſtum lucrum, ut ex eo lucro legatarius alatur; *arg. cap.
Iras. extr. de donat. int. vir. & ux.* Ita tamen, ne omnes re-
erogentur, ſed ſemper aliquid ex iisdem ſuperſit, *l.3. §.1. ff.
p. educ. deb.*

XLV.

Alimenta collegiis legata annuatim, *l.49. C. de Epiſc. & Cler.*
is menſtruatim præſtantur, *l. ult. ff. de agnoſc. & alend. lib. l.
e alim. leg.* niſi talia ſint alimenta, quæ menſtruam ſolutio-
on recipiant, veluti veſtimenta, calciamenta, lecti & alia
odi; Ea enim, quandocunque ſubeſt neceſſitas, præſtanda
Surd. *t.4. q.17. n.3.* Hahn. ad Weſ. *tit. de alim. leg. n.2.* Ali-
s autem ex certo fundo relictis, licet ex eo fundo non per-
tur fructus alimentis ſufficientes, integra nihilominus de-
r; *l.12. ff. de alim. leg.* Quin debentur alimenta etiam ei,
plicitè continetur in diſpoſitione, *l.40. ff. de uſufr. leg. l.36.
de leg.1.* Et uſufructuarius relicta ex re (certâ ſc. puta præ-
limenta præſtare tenetur; & inter onera ejus hoc ipſum
ur, *l. uſufructu.7. §.2. ff. de uſufr.*

XLVI.

In genere autem de alimentis futuris quâvis ultimâ volun-
elictis notandum, tranſigi de illis non poſſe citrà Prætoris
ritatem, *l.8. ff. & l.8. C. de Transact.* quod ipſum cautum eſt
ne Divi Marci Antonini Philoſophi, quam in Senatu vel i-
l per quæſtorem ſuum recitavit, & deinceps Ulpianus JCtus
àm diligenter eſt interpretatus, *in d. l. cùm hi. 8. ff. de Trans-*
Nec obſtat, *l.23. §.2. ff. de condict. indeb.* in quâ prohibita ali-
orum Tranſactio Senatus Conſulto adſcribitur; Ideò e-
it illud ipſum, quia ad orationem Divi Marci Senatus Con-
n deinceps factum eſt, Scip. Gent. *libr. ſingul. de alim. ad orat.*

D. Marci

D. *Marci, cap.*1. *pag.*3. & Ampliss. Dn. D. Bicc. *in prœloq. Aur. th.* 40. *pag.*35. *lit.u.* Procedit autem illa ipsa prohibitio solùm in alimentis futuris & ultimâ voluntate relictis; De præteritis enim licitè transigitur, *l.*8. *in pr. C. de Transact.* Scip. Gent. *dict. tr. cap.*8. ut & de futuris ex contractu debitis, vel inter vivos constitutis, *l.*8. §.2. *vers. planè. ff. de transact.* Scip. Gent. *de alim. c.* 10. Hahn. ad Wesemb. *tit. de transact. n.*5. *pag.*425. Treutl. *vol.*1. *disp.*7. *th.*4. *lit. f.* Causa impulsiva prohibitionis fuit, quia alimentarii contenti modico præsenti facilè cum hærede de iis transigerent, *l.* 8. *pr. ff. de transact.* Præcipuam verò causam prohibitioni dedit voluntas ipsa testatoris, non favor ultimæ voluntatis, Scip. Gent. *de alim. cap.*3. quin & ipse alimentorum & alimentarii favor; Imò & utilitas publica, ne Civitas repleatur mendicis, & quia interest Reip. ne quis re suâ malè utatur, §. 2. *Inst. de his qui sui vel al. jur. sunt.* Scip. Gent. *d. cap.*3.

XLVII.

Valet tamen Transactio de futuris quoque alimentis relictis, duobus in casibus, si vel fiat coràm Magistratu causâ cógnitâ, quæ ipsa notio in tribus consistit, in causâ nimirum transactionis, in modo & in personis, *l.*8. §. 8. *& seqq. ff. de Transact.* latè Scip. Gent. *de alim. cap.*13. *& multis seqq.* Vel etiam, si per Transactionem melior facta sit Alimentarii conditio, licet prætoris auctoritas non accesserit, *d. l.*8. §.6. *ff. de Transact.* Hahn. ad Wesemb. *eod. tit. n.* 5. *pag.* 425. Scip. Gent. *cap.* 23 *pag.* 81. Quòd si neque prætoris cognitio accesserit, nec melior alimentarii facta sit conditio, ne jurata quidem valebit transactio, Treutl. *vol.*1. *disp.*7. *th.* 4. *lit. g. & i.* Scip. Gent. *cap.*30. *per l.*5. *C. de Legib.* & quod ob eam datum erit, repeti potest per condictionem indebiti, *l.*23. §. 2. *ff. de Cond. indeb. l.* 8. §. 22. *ff. de transact.* vid. Scip. Gent. *cap. fin.*

XLVIII.

Occurrit hîc quæstio contrariis decisa votis: An de alimentis pacisci liceat? Et omninò negandum videtur juxta communem Dd. opinionem, Treutl. *vol.*1. *disp.*7. *th.* 4. *lit. i.* Scip. Gent. *de alim. cap.*4. *pag.*12. *in princ. a qua tamen ipse postmodum secedit.*

Procedit

Procedit autem sententia negativa tùm demum, si pactum ad eundem cum Transactione tendat finem, vel omninò sit gratuitum, Celer, *tr. de alim. lib.2. c.8. n.48.*

XLIX.

Quod autem ad transactionem alimentorum ritè factam, eâ nec habitatio nec vestiarium continetur, sed de iis specialiter transigi oportere à D. Marco constitutum est, *l.8. § 12. ff. de transact.* idque tùm ob favorem alimentorum & alimentarii, tùm ob strictam acceptionem alimentorum, & ipsius transactionis, quæ stricti juris est, *l.9. §.1. ff. l.31. C. de transact.* Wesemb. *in parat. eod. n.2.* Scip. Gent. *de alim. cap. 2.* De transactione alimentorum qui plura scire desiderat, videat omninò Scip. Gent. *d. tr. de alim.* Borcholt. *de transact. cap.3. n.23. usq; ad n.64.* Surd. *tr. de alim. tit. 8. privil. 56. per tot.*

L.

Substitimus hactenus in consideratione ipsorum alimentorum; Sequitur ut de Modis ea petendi breviter tractemus. Petuntur autem vel Iure Actionis, vel officio judicis; Et patri quidem à filio & econtra alimenta debentur officio Iudicis, *l. 5. pr. ff de agn. & alend. lib. l. fin. §. 5. in pr. C. de bon. quæ lib. l. 9. C. de patr. pot. t. t. C. de al. lib. ac par. l. 5. §.10. ff. de agn. & alend. lib. cap. cùm haberet. 5. extr. de eo qui dux. in matrim. quam poll. per adult.* qui de alimentis præstandis inter parentes & liberos cognoscere debet, *d. l. 5. pr. ff. de agn. & alend. lib.* Quòd si parens neget filium, vel filius parentem, idem Iudex summariè super eâ re cognoscet, & si qualitercunque constiterit filium vel parentem esse, alimenta decernet, secus si nullo modo constiterit, *l. 5. §. 8. ff. de agn. & al. lib.* Nec tamen illa ipsa provisio de alimentis à judice facta veritati facit præjudicium, sed in causæ cognitione nihilominus proceditur, & de veritate quæstio habetur, filius vel parens sit, an non, *l. pen. ff de his qui sui vel al. jur. sunt, l. 5. §. 9. ff. de agn. & alend. lib. l. 3. C. de infant. expos.* Sin autem Iudicis decreto quis refragetur, & alimenta præstare nolit, ipse Iudex pro modo facultatum alimenta constituet, *d. l. 5. §.10. ff. de agn. & al. lib. l. fin. C. de al. lib. ac par. l. fin. ff. de al. leg. l. 2. C. de alim. pup. præst.*

Gail. 2. *obs.* 88. *n.* 7. 10. *& seq.* qui si adhucdum præstare recuset pignoribus captis & distractis sententiæ cogetur satisfacere, *d. l.* 5. §. 10. *ff. de agn. & al. lib.* Quæ omnia in reliquis quoque ascendentibus & descendentibus, in casu quo quivis alere tenetur, obtinent; nisi tamen legitimæ loco alimentà debeantur, tunc enim petuntur jure actionis, Surd. *t.* 3. *q.* 1. *n.* 29. Patrono quoque à liberto & vicissim alimenta præstanda sunt officio judicis, *l.* 5. §. 18. *& seqq. ff. de agn. & alend. lib.*

LI.

Sed & Iure Actionis nonnunquam alimenta petuntur; Sic Maritus moram passus in solutione dotis à socero promissæ, habet actionem negotiorum gestorum, quâ petit alimenta præstita uxori, vel interusuria dotalia, *arg. l.* 34. *ff. & l.* 11. *C. de neg. gest.* Sic & tutor contrario tutelæ judicio à pupillo repetit, quod in alimentationem & educationem ejus impendit, cùm hi sint sumptus ex necessitate officii facti, *l.* 12. §. 3. *ff. de admin. tut. l.* 3. §. 14. *de susp. tut.* quos omninò repetit, *l.* 3. *in fin. pr. ff. de contr. tut. & ut act. l.* 3. *C. de administr. tut.* Quin & de reditibus pupilli durante officio sibi satisfacere potest, *l.* 9. §. 5. *ff. de administr. tut.* cùm aliàs quoque creditor sibi ipsi solvere & possit & debeat, si negotia debitoris gerens pecuniam inde redegerit, *l.* 13. *ff. de neg. gest.* Add. Gail. 2. *obs.* 130. *n.* 11. Præter contrariam autem tutelæ actionem datur ei quoque actio negotiorum gestorum, *arg. l.* 2. *ff. de neg. gest.*

LII.

Alimenta legata peti possunt actione personali, *l.* 3. *ff. de alim. leg. l.* 1. *C. de fideicommiss. junct. l.* 1. *C. comm. de legat.* vel etiam officio Iudicis, Surd. *t.* 3. *q.* 4. *n.* 11. In specie autem alimentorum pauperibus relictorum petitio cuilibet de populo datur, cùm hoc sit legatum ad pias causas, cuius petitio ab omnibus institui potest, *arg. Nov.* 131. *cap.* 12. facit etiam, quòd ejusmodi relictum ad honorem pertineat civitatis, *l. civitatibus.* 122. *in fin. pr. ff. de legat.* 1.

LIII.

LIII.

Tranſimus nunc ad alimentorum Effectus, qui in ipſis alimentorum privilegiis ſeſe exſerunt; Cauſa igitur alimentorum ſummatim cognoſci debet, *l.5.* §.8. *ff. de agnoſc. & alend. lib.* nec libellus in eâ requiritur, formalis ſcil. ſed ſufficit qualisqualis petitio, ex qua cognoſci poſſit actoris intentio, *per Clementin. ſæpè. de V.S.* nec litis conteſtationem deſiderat, *d. Clement.* Dilationes breviores in eâ conceduntur, Gothofr. *ad rubr. ff. de al. leg. lit. a.* die quoque feriato examinari poteſt, *l.2. ff. de fer. fac. l. 1. in pr. ff. ubi pup. educ. deb.* quod intelligendum de feriis ob hominum neceſſitates indultis, non de iis, quæ ad honorem Dei ſunt introductæ, *per d. Clement.* niſi tamen pietatem habeant annexam, ſeu pauperi alicui debeantur, Surd. *tit.*8. *privileg.*2. *n.*12. *&* 13.

LIV.

Porrò in causâ alimentorum Iudex non requiſitus officium ſuum impartitur, *l.*89. *in pr. ff. ad L. Falcid.* nudum pactum actionem producit, *l.*26. §.3. *ff. de pact. dotal.* inter patrem & filium lis datur, *l.5. pr. ff. de agn. & al. lib. l.9. C. de patr. pot.* Minor ſine tutore vel curatore in judicio eſſe poteſt, *l.1. C. de alim. pup. præſt.* ipſa alimenta ex voluntate minus utili & ſolenni debentur, *l.1. C. de fideicomm.* ibique Sichard. *n.*4. Gothofr. *d.l.*

LV.

Nec minimum eſt inter privilegia Alimentorum, quòd, qui ad comparanda alimenta maximè neceſſaria pecuniam mutuò dederit, in concurſu Creditorum aliis omnibus præferatur, æquè ac illi, qui funerum expenſas fecerunt, *arg. l. 4. C. de petit. hered.* quam prælationem tamen ex d. l. Dd. ad eum tantùm caſum reſtringunt, quando ægrotus mortuus eſt, ſecus ſi priſtinæ ſanitati fuerit reſtitutus, Carpzov. *l.F. p.1. conſtit.* 28. *def.*45.

LVI.

Sic & ſpeciali alimentorum favore in Legato alimentorum pubertatis tempus protrahitur, ita ut ad pubertatem relicta alimenta debeantur pueris uſque ad annum 18. fœminis verò ad 14. *l. Mela.* 14. §. 1. *ff. de alim. leg.* Mynſ. 3. *obſ.* 12. *in pr.* Et Legatum

alimentorum sub conditione relictum deficiente conditione nihilominus debetur, *l.13. §.1. ff. de alim. leg.* ibique Gothofr. *lit. n.* *l.84. ff. de condit. & demonstr. l.1. C. de Legat.* Sic & favore alimentorum incapacibus quoque, veluti deportatis, servis poenæ, *l.11. ff. de alim. leg. l.3. in pr. ff. de his quæ pro non script. hab. l.10. ff. de cap. min. l.34. ff. de re jud.* servis propriis sine libertate, *l.17. ff. de alim. leg. l.5. § 2. C. de necess. serv. her. instit. l. 113. §. 1. ff. de legat. 1.* alimenta relinqui possunt. Quamvis autem legati alimentorum tantus sit favor, id ipsum tamen nihilominus Falcidiæ subjacet, *l.68. in pr. l.89. ff. ad l. Falcid. l.9. in pr. ff. de alim. leg.* nisi tamen pauperibus relinquatur, *per Auth. similiter. C. ad L. Falcid. Nov. 131. cap. 12.*

LVII.

Sed & appellationem causa alimentorum non recipit, *l. fin. in pr. ff. de appellat. recip.* & quandoque compensationem non admittit, *l.3. C. de Compensat.* Elucet quoque favor alimentorum exinde, quòd alimenta filio præstita in legitimam non imputentur, *l.50. ff. fam. ercisc.* & econtra in casu necessitatis pater alienare possit bona filii adventitia, *l. fin. §.4. C. de bon. quæ lib.* imò ipsum quoque filium, *l.2. C. de patrib. qui fil. suos distrax.* quin & furari licet in casu extremæ necessitatis, *arg. cap. discipulos. 26. de consecrat. dist. 5. cap. 3. extr. de furt.* cùm eo casu omnia sint communia, *cap. sicuti hi. 47. dist.* fornicari verò non licet, *l.43. §. 5. ff. de rit. nupt.* Sic favore quoque alimentorum alimentarius non potest accusare alentem, *l.17. C. de his qui accus. non poss.* Excepto crimine læsæ majestatis, *l. pen. C. eod.*

LVIII.

Privilegiis alimentorum meritò quoque accensetur, quòd donatio ob causam alimentorum facta valeat absque insinuatione, si pauperi alicui fiat, de Iure quidem veteri usque ad 500. solidos, cùm reliquæ ad 300. tantùm valerent, *l. 34. pr.* & *§. 1. C. de donat. l.19. C. de SS. Eccles.* vid. Carpzov. *l. F. p. 2. const. 12. def. 13.* Schneidevv. *in §. alia. n. 21. Inst. de donat.* De Iure verò novissimo etiam ultra 500. solidos, exemplo reliquarum donationum ad pias causas, *l.36. pr. & §.2. C. de donat.*

LIX. Egi-

LIX.

Egimus hactenus de alimentis tûm constituendis, tùm constitutis; Restat, ut & modos ea dissolvendi paucis attingamus; Extinguuntur autem atque revocantur primùm morte, *l.8. §. 10. ff. de transact. l. 12. ff. de ann. legat. l.57. §.1. de usufr. l. 26. §. fin. quand. dies legat.* vid. Surd. *t.5. q.1.qui n.18. & seqq. plures limitationes adducit* Gail. *2. obs.* 88. *num. 13. & seq.* deinde ob ingratitudinem, *l.16. C. de Nupt.* Denique propter collusionem, *l. 1. §. 1. ff. de jur. aur. anul.* Non autem extinguuntur alimenta adquisitione juris aureorum anulorum, *d.l.1. in pr. ff. de jur. aur. anul.* non etiam ob absentiam testatoris causâ, *l.19. ff. de alim. leg.* nec denique repetuntur per captivitatem servientibus præstita, *l. ult. C. de postliminio revers.*

COROLLARII LOCO

unicam hancce positionem adjicere placuit.

TRansactio in causa alimentorum vel Apanagii facta ob læsionem enormem seu ultra dimidium rescindi nequit, cùm nec reliquæ transactiones ob ejusmodi læsionem rescindantur, Gail. 2. *obs.* 70. nec possit dici ultra dimidium læsus, cui alimenta debentur ad beneplacitum primogeniti filii, Aur. Bull. *tit.* 24.

Nobilissimo & Literatissimo DN. Respondenti.

EUge bonis avibus magno succede Parenti,
Quæque olim pressit pulpita, scande libens,
Scande libens, juvat ista sequi vestigia: nempe
Sic poteris patrium participare decus.

Testandi affectum fundebat

PRÆSES.

Nobilissi-

Nobilißimo & Eximio
DN. CAROLO LUDOVICO MIEGIO,
Propinquo & Hoſpiti meo.

MAjorum titulos, & ſummi nominà honoris,
Non invita quidem complectitur inclyta virtus;
Sed tamen ipſa ſuo laudari nomine quærit,
Sufficiens alimenta ſibi, majora ſubinde
Incrementa parat, primos quibus augeat ortus.
Hoc facis & MIEGI, claræ qui gentis honorem
Virtutis ſtudio, doctrinæ & laudibus ardes
Porrigere, æternæ laturus præmia famæ.

Boni ominis cauſſâ
ſcr.

Robertus Kœnigsmannus,
Eloq. Profeſſor.

GEiſter die nach Ehren ſtreben/
Haſſen bald von Jugend auff
Faulheit/ und das Laſter-Leben/
Suchen ſtets der Tugend Lauff/
Ihr Verlangen iſt zu ſiegen/
Keinen Laſtern unterliegen.

Werther Freunde/ dein Beginnen
Zeiget deinen Muht und Sinn/
Du gedenckeſt zu den Zinnen
Der beliebten Weißheit hin;
Zu der Edlen Themis Weſen/
Durch das ſtäte Bücher Leſen.

Recht

Recht so/ stelle dein Verlangen/
Wie du jederzeit gethan/
Wer sich nichts wird unterfangen
Kompt zu keiner Ehrenbahn.
Dich wird Ehre bald ergetzen/
So dich ferner Schweiß wird netzen.

Dieses setzet seine schuldigste
Freundschafft zubezeugen

Friderich Jacob Daser/
der Rechten Beflissener.

F I N I S.

ROMA